

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1920 kl. 1/2 2 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om
ändringar i § 16 av förordningen om kommunalstyrelse
på landet och § 12 i förordningen om kyrkostämman m. m.*

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Clason, Schlyter, Hellberg, Johansson i Kälkebo,*) K. J. Ekman, von Geijer, Modig, Vindahl, Larsén, Magnusson i Tumhult, Hallén,*) Henrikson,*) Hansson i Gårda, Leander, Vennerström,*) Persson i Tofta, Nilsson i Antnäs*) och Runefors.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I motion i första kammaren, nr 39, av herr *Tjällgren*, och i andra kammaren, nr 59, av herr *Edberg*, hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att 16 § första stycket i kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet måtte få följande ändrade lydelse:

Kungörelse om kommunalstämma utfärdas av ordföranden eller, i händelse av hans förhinder, av vice ordföranden och skall innehålla bestämd uppgift om tid, ställe och överläggningsämnen, vilka senare skola var för sig särskilt angivas, för sammanträdet. Kungörelsen uppläses minst fjorton dagar därförut i kyrkan. Hör till kommun jämväl annex — eller kapellförsamling — och hålles i dess kyrka gudstjänst inom nämnda tid, skall kungörelsen uppläsas jämväl därstädes. Är kommunalstämma utsatt till dag, då gudstjänst hålles, skall kungörelsen den dagen ånyo uppläsas.»

Till stöd för detta sitt yrkande anföra motionärerna:

»Rörande kungörelset av kommunalstämma föreskrives i 16 § första stycket uti gällande förordning om kommunalstyrelse på landet, att kungö-

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 5 saml. 17 häft. (Nr 23.)

relse om stämma skall innehålla bestämd uppgift om, bland annat, *överläggningsämne för sammanträdet*. Enahanda bestämmelse gäller ock ifråga om kallelse till kyrkostämma. (12 § första stycket uti gällande förordning om kyrkostämma.) På grund av dessa bestämmelser har också på vissa håll den uppfattningen gjort sig gällande beträffande kommunal- och kyrkostämmors kungörande, att varje ärende eller fråga, som skall vid sådan stämma förekomma till behandling, bör i kungörelsen särskilt angivas eller specificeras. Emellertid lär ordinarie stämma vara lagligen utlyst även om kungörelse därom endast innehåller — förutom bestämmelser om tid och plats — uppgift om att *i lag föreskrivna ärenden skola förekomma till behandling*. Detta förfaringssätt praktiseras också inom ett jämförelsevis stort antal kommuner och församlingar, i synnerhet i fråga om kyrkostämma. Det är uppenbart, att genom sådant tillvägagångssätt en stor för att icke säga större delen av de vid dylika stämmor röstberättigade icke kunna i god tid före en stämma bliva satta i tillfälle att erhålla nödig kännedom om de frågor, som därvid föreligga till behandling. Att detta missförhållande, som i synnerhet gör sig gällande när val till olika befattningar förestå, bör rättas, torde icke från något håll kunna förnekas. En rättelse härutinnan torde lämpligast ske genom en ändring av åberopade förordningar.»

I motion i första kammaren, nr 40, och i andra kammaren, nr 92, ävenledes undertecknade av respektive herrar *Tjällgren* och *Edberg*, hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att 12 § första stycket i kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Kallelse till kyrkostämma — — — — — ställe och överläggningsämnena, vilka senare skola var för sig särskilt angivas, för sammanträdet.»

Beträffande motiveringen hänvisas i dessa motioner till den förbragta motiveringen för förslaget om ändring av § 16 i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

*Utskottets
yttrande.*

De i motionärernas motivering anmärkta förhållandena kunna ej, enligt utskottets mening, motivera vidtagandet av de lagändringar, som i motionerna påyrkas. Begagnandet av den i motionerna påtalade formen för kungörelse, enligt vilken i kungörelsen blott säges, »att i lag föreskrivna ärenden skola förekomma till behandling», torde nämligen i många fall vara praktiskt att föredraga framför den form, som enligt motionärernas förslag ensam bör komma till användning. Att i den kungörelse, som från predikstolen skall uppläsas, upptaga varje överläggningsämne specificerat för sig, är utan tvivel ofta onödigt och opraktiskt. Dessutom är att märka,

att den för tillgodoseende av det praktiska behovet viktigaste formen för kungörelse numera torde vara annonsering genom tidningarna, och beträffande denna gäller enligt 16 § 5 st. i förordningen om kommunalstyrelse på landet och 12 § 7 st. i förordningen om kyrkostämma m. m., att kommunal-, respektive kyrkostämman själv äger besluta, med vilken utförlighet förevarande ärenden i densamma skola angivas. Något praktiskt skäl för de av motionärerna föreslagna lagändringarna synes alltså icke föreligga.

På grund härav får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 mars 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.
